

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1996 M. BIRŽELIO 3 D. NUTARIMO NR. 651 „DĖL ADMINISTRACINIŲ VIENETŲ IR GYVENAMŲJŲ VIETŲ TERITORIJŲ RIBŲ IR PAVADINIMŲ TVARKYMO“ PAKEITIMO PROJEKTO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą, pateiktą Vyriausybės kanclerio 2023 m. gruodžio 28 d. rezoliucija Nr. S-3893, parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. birželio 3 d. nutarimo Nr. 651 „Dėl administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektu:

1. suderinamos nuostatos su Lietuvos Respublikos miškų¹ ir Lietuvos Respublikos žemės² įstatymais, papildant gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų nustatymo reikalavimus, kad miestų teritorijų ribos nustatomos ar keičiamos pagal savivaldybės ar vietovės lygmens bendrajame plane numatytą miesto teritorijos plėtrą ir (ar) įvertinus atitinkamo bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėseną. Privачios nuosavybės teise valdomų miškų priskyrimas miesto teritorijai turi būti numatytas savivaldybės lygmens miesto teritorijos bendrajame plane;

2. papildomas savivaldybių tarybų aiškinamųjų raštų turinys apie teikiamų pasiūlymų dėl gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo esmę.

¹ 4 straipsnio 10 dalis: „10. Lietuvos Respublikai išimtinė nuosavybės teise priklauso valstybinės reikšmės miškai. Valstybinės reikšmės miškai – tai: (...)“

2) miestų miškai. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės įstatymu, visuomenės poreikiams paimami privačios nuosavybės teise valdomi žemės sklypai (jų dalys), (...) kuriuose yra Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre registruoti miškų plotai ir kurie patenka į miestų plėtros teritorijas, (...)“

² 45 straipsnio 1 dalis: „1. Žemė ir joje esantis kitas privatus nekilnojamasis turtas visuomenės poreikiams iš privačios žemės savininkų gali būti paimami (...) tik išimtiniais atvejais Nacionalinės žemės tarnybos vadovo sprendimu pagal (...) savivaldybės tarybos prašymą, kai ši žemė pagal specialiojo teritorijų planavimo dokumentus, savivaldybės lygmens miesto teritorijos bendrąjį planą, vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus, įskaitant valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentus, parengtus Teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka, ar valstybinės reikšmės miškų plotų schemas, tenkinant viešąjį interesą, reikalinga: (...)“

10) miškų, esančių miestui (...) priskirtoje teritorijoje, (...) viešosios rekreacijos funkcijai užtikrinti;

11) miškų, esančių miestų plėtros teritorijose, (...) viešosios rekreacijos funkcijai užtikrinti.“

Nutarimo projektas teiktas derinti institucijoms ir visuomenei paskelbus jį Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje. Kitų konsultavimosi su visuomene būdų nenumatoma.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi, kurioje nustatyta, kad, rengiant teisės akto, kuriuo numatoma reglamentuoti iki tol nereglamentuotus santykius ir kuriuo iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas, projektą, privalo būti atliekamas numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, Nutarimo projekto numatomas teisinio reguliavimo poveikis nevertintas.

Nutarimo projektas Europos Sąjungos teisės aktams neprieštarauja.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Numatomo teisinio reguliavimo neigiamų pasekmių nenumatoma.

Nutarimo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Nutarimo projekte nėra apibrėžiamos sąvokos ir jas įvardijantys terminai, kurie turėtų būti įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka. Nutarimo projektas atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Nutarimo projektas be pastabų suderintas su Lietuvos Respublikos susisiekimo ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijomis ir valstybės įmone Registrų centru. Nacionalinė žemės tarnyba išvados neteikė, žodžiu informavo, kad pastabų ar pasiūlymų Nutarimo projektui neturi. Nutarimo projektas buvo patikslintas pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijų ir Lietuvos savivaldybių asociacijos pateiktas pastabas, patikslinimai aptarti 2024 m. vasario 26 d. organizuotame pasitarime ir suderinti darbo tvarka.

Tikslinant Nutarimo projektą nebuvo atsižvelgta į kelias pastabas, dėl kurių institucijos sutiko su pastabų įvertinimo argumentais ir pasiūlytais sprendimais, sudarysiančiais prielaidas spręsti tam tikras praktikoje pasitaikančias problemas:

1. Aplinkos ministerija atkreipė dėmesį į tai, kad derinant administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų nustatymo ir (ar) keitimo planus ir teisės aktų projektus, kuriais realizuojami šie sprendiniai, susiduriama su problema, kad trūksta informacijos, kuri išaiškintų siūlomų sprendimų esmę. Siekiant spręsti šią problemą:

1) buvo pasiūlyta darbo tvarka su suinteresuotomis institucijomis, derinančiomis administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų nustatymo ir (ar) keitimo planus, aptarti aiškinamųjų dokumentų turinį ir papildyti Administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų nustatymo ar keitimo planų rengimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2010 m. vasario 9 d. įsakymu Nr. 1V-80 „Dėl Administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų nustatymo ar keitimo planų rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatomis

apie teritorijų ribų nustatymo ir (ar) keitimo planų tekstinę dalį nustatant, kad ją sudarytų ne tik teritorijų ribų aprašymas, bet ir siūlomų sprendimų aiškinamoji dalis;

2) siekdami teisės aktų projektų aiškumo ir sistemiškai įvertinę nustatomą teisinį reguliavimą, Nutarimo projekte siūlome papildyti savivaldybių tarybų aiškinamųjų raštų turinį apie teikiamų pasiūlymų dėl gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo esmę.

2. Taip pat Aplinkos ministerija pasiūlė tikslinti Administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo taisykles nustatant administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų nustatymo ir (ar) keitimo planų derinimo turinį (derinimo veiksmus ir derinimo apimtį) kiekvienai juos derinančiai suinteresuotai institucijai.

Pažymime, kad administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų nustatymo ir (ar) keitimo planus atitinkamos institucijos vertina vadovaudamosi Administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo taisyklėse nustatytais reikalavimais gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų nustatymui ir pagal teisės aktais joms suteiktą kompetenciją.

Atkreipiame dėmesį, kad teisės aktų projektų derinimo išvados turinys nustatytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“, 29 p. Atsižvelgdami į tai, abejojame, ar tikslinga Taisyklėse numatyti konkrečius kiekvieno derinančio subjekto derinimo veiksmus ir derinimo apimtį, be to, tikėtina rizika, kad toks reguliavimas gali būti perteklinis ir, tikėtina, peržengiantis šio teisės akto reguliavimo apimtį.

3. Lietuvos savivaldybių asociacijai kilo siūlomo reglamentavimo neaiškumų tais atvejais, kai miesto ar miestelio teritorijos keičiamos ribos kirs gretimų savivaldybių esamas ribas; Lietuvos savivaldybių asociacija pažymėjo, kad lygiagrečiai rengti dviejų savivaldybių bendruosius planus yra ypač sudėtinga, ir atkreipė dėmesį, kad savivaldybės bendrojo plano rengimas apsiriboja tik jos esamomis savivaldybės teritorijos ribomis.

Pažymime, kad norint pakeisti gyvenamosios vietovės teritorijų ribas prie jos prijungiant teritorijas, esančias kitos savivaldybės teritorijoje, pirma turės būti pakeistos savivaldybių teritorijų ribos. Atsižvelgiant į tai, kad savivaldybių teritorijų ribų keitimo procesas yra sudėtingas ir ilgai trunkantis, svarstyтина, kad per tą laiką galimas teritorijų planavimo dokumento parengimas (jei norima keisti miesto teritorijos ribas) ir jo priėmimas po savivaldybių teritorijų ribų pakeitimo.

4. Taip pat Lietuvos savivaldybių asociacija pateikė Ignalinos rajono savivaldybės administracijos raštą, kuriuo siūloma Nutarimo projektą papildyti nauju punktu, kuris suteiktų galimybę patvirtintų gyvenamųjų vietovių ribas tikslinti rengiant žemės valdos projektus tais atvejais, kai yra tikslinama pagal natūralias ribas, gamtinės vietovės ypatumus ar kai yra rengiami žemės sklypų tarpusavio ribos pakeitimai (sklypams, turintiems bendrą ribą).

Reaguodami į pateiktą pasiūlymą, pažymime, kad Administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo taisyklės įgyvendina Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymą, kuriame nėra nuostatų apie teritorijų ribų tikslinimą. Manome, kad esamus neatitikimus (pvz., atlikus žemės sklypų tikslūs kadastrinius matavimus), klaidas ir smulkius patikslinimus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos adresų registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 10 d. nutarimu Nr. 715 „Dėl Lietuvos Respublikos adresų registro nuostatų patvirtinimo“, 5 skyriuje nustatyta tvarka, gali atlikti valstybės įmonė Registrų centras.

Nutarimo projektą parengė Vidaus reikalų ministerijos Viešojo administravimo ir vietos savivaldos politikos grupės (vadovė – Alma Bulkevičienė, tel. (8 5) 271 7105) patarėja Aurelija Tranylienė (tel. (8 5) 271 8306).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.
2. Suinteresuotų institucijų raštai, 11 lapų.

Vidaus reikalų ministrė

Agnė Bilotaitė